

ВИМИРАННЯ ЗЕМНОВОДНИХ (НА ПРИКЛАДІ ЖАБ) ВНАСЛІДОК ЛЮДСЬКОЇ НЕДБАЛОСТІ

Бухало К.В., Міськевич С.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

В Україні, на відміну від більшості країн Заходу, проблеми збереження біорізноманіття, нажаль, не стоять так гостро.

У доповіді ООН, виголошеній в Міжнародний день біологічного різноманіття, зазначено, що людська діяльність знищує три види тварин чи рослин кожної години. Вчені також вважають, що вимирання амфібій є передвісником невтішного майбутнього для багатьох видів лісів. Тотальне вимирання видів вже стало фактом!

Щоб привернути увагу до проблеми вимирання амфібій, 31 серпня 2007 року в Будапешті більше 230 представників зоопарків, акваріумів та їх асоціацій з 35 країн підписали звернення до урядів всього світу допомогти зберегти життя амфібіям. Цей документ закликає уряди всіх країн «надати кошти для невідкладних заходів з порятунку жаб, ропух та інших земноводних».

Нині жаби, ропухи й тритони – на межі зникнення. Причини – зміни клімату (глобальне потепління), негативна екологічна ситуація у світі, безпосередній вплив людини, до того ж кількість птахів, що на них полюють, катастрофічно перевищує кількість самих земноводних.

Люди своєю діяльністю посилюють парниковий ефект за рахунок викидів вуглекислого газу (CO₂), метану (CH₄), закису азоту (N₂O) та інших газів. В останнє сторіччя в результаті людської діяльності вміст вуглекислоти в атмосфері виріс більш ніж на чверть, метану – в 2,5 рази. Протягом останніх 100 років внесок вуглекислого газу в сумарні викиди становив приблизно 66%.

Дуже великою небезпекою, яка переслідує амфібій, є враження інфекційними захворюваннями. Однак головними ворогами жаб є люди. Саме через нашу байдужість та недбалість за останні п'ять років кількість амфібій лише у Києві зменшилася майже вдвічі. Ікру жаба відкладає у ту ж річку чи болото, де вона народилася. Але часто трапляється так, що її водоймище пересохло чи його засипали для будівництва... Як наслідок – жаби стали вимирати (особливо в останні роки).

Столиця розбудовується та прокладає нові дороги, до проекту яких не входять так звані жабопроводи, поширені в Європі. Це невеликі труби, які прокладають безпосередньо під трасою. По них місцеві ропухи оминають дорогу під час щорічного нересту (викидання ікри і запліднення її).

Ще однією причиною зникнення популяції жаб є великий попит людей на жаб'ячі лапки, що загрожує благополуччю самих тварин. Щорічно у світі для вживання в їжу продається, за різними оцінками, від 200 мільйонів до одного мільярда жаб. Постійне зростання "жаб'ячого" обороту спостерігається протягом останніх 20 років. Найкрупнішим споживачем жаб'ячих ніжок є, звичайно ж, Франція, що з'їдає 2500-4000 тонн щорік. Тут їх можна зустріти навіть в шкільних їдальнях.

2008 рік був проголошений Роком жаби з метою усвідомлення критичного стану земноводних, адже від третини до половини їх видів під загрозою зникнення в найближчому майбутньому. Це може стати найбільш масовим вимиранням видів з часів зникнення динозаврів.

Отже, необхідно вжити термінових заходів щодо захисту цих тварин. Вони повинні включати: виховання природоохоронної свідомості у людей з дитинства до похилого віку всіма можливими сучасними засобами; найсуворішу боротьбу з браконьерством, посилення інспекторського контролю в лісах, степах, на водоймах і річках; охорону від епізоотій і антропогенних забруднень, розселення в зручні для існування місця, контроль за кількістю хижаків. Велике значення має також рекультивация зруйнованих людиною ландшафтів, актив-

ний розвиток заповідної справи, встановлення заборони та обмежень використання об'єктів тваринного світу, охорона середовища перебування, умов розмноження та шляхів міграції тварин; пропаганда важливості охорони тваринного світу в засобах масової інформації.

РОЗВЕДЕННЯ ФАЗАНІВ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ВІДТВОРЕННЯ ОРНІТОФАУНИ ПО СУЧАСНИМ ТЕХНОЛОГІЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Васильєва О.О.

Полтавська державна аграрна академія

Освоєння територій, інтенсифікація народного господарства послаблюють відтворення багатьох видів птахів, що призводить до зменшення їх численності в природних умовах. На сучасному етапі розвитку природоохоронного, мисливського господарства та сільськогосподарського виробництва актуальним є пошук нових систем ведення галузей. Крім того дослідження багатьох вчених показали, що м'ясо диких видів птиці набагато цінніше (у біологічному значенні) порівняно з м'ясом одомашненої птиці. М'ясо фазана має прекрасні смакові якості, ніжніше ніж куряче та індиче, його коефіцієнт перетравності складає 92,2%. М'ясо фазанів є цінним дієтичним продуктом. Воно містить 68, 87% води, 28, 49% білка, 0,5% азотистих екстрактивних речовин, 0,98% жиру, 1,16% золи. За хімічним складом, дієтичними та харчовими якостями вважається кращим за м'ясо домашньої птиці. Слід зазначити, що селекція на природі живої маси в птахівництві призвела до зниження смакових якостей м'яса і, більшість генів, які відповідають за цю якість м'ясопродуктів, що піднімає на вищій шабелі продукцію, одержану саме на дичефермах.[2]

Використання різних видів фазанів, вирощених промисловими та напівпромисловими методами, які не загубили свої цінні якості, дозволить значно розширити спектр природної орнітофауни. Фазани мають чудові адаптивні властивості, легко акліматизуються. Полювання на фазана своєрідне та захоплююче. Штучно вирощених фазанів різних підвидів можна використовувати з естетичною метою: випускати їх в парки, зелені зони, місця відпочинку. Розведення фазанів у штучних умовах є перспективним та біологічно обґрунтованим і може забезпечити заповідники, заказники, приватні птахогосподарства, дичеферми та мисливські угіддя високоцінним видом птиці. [1]

Серед птахів, яких вирощують в АТЗТ „Агро-Союз” с. Майське Дніпропетровської області, страуси і фазани займають найбільшу частку за чисельністю (1200 та 1060 голів відповідно). В господарстві вирощують та утримують 1011 голів мисливського фазана (переважно маточне поголів'я) близько 40 голів сріблястого фазана і 9 – золотистого. Золотисті та сріблясті фазани – декоративні підвиди. Їх розводять на дичефермі лише з лютого 2007 року, а мисливського фазана вже близько восьми років. Фазанівництво приносить непоганий прибуток підприємству, яке здійснює продаж живих фазанів та битої птиці.

Технологія використання батьківського стада фазанів складається з двох періодів: непродуктивного та продуктивного (період розмноження). Утримують фазанів на дичефермі у вольєрах та спеціальних зимівниках. На території підприємства знаходяться два вольєри (54 x 15м і 43 x 16 м): один для молодняку, інший – для дорослого поголів'я (маточного), одна секція – 100 самок і 34 самці). Біля вольєрів розташоване приміщення, в якому проводять вивід фазаненят, використовуючи: штучну інкубацію яєць та природне висиджування яйця під інфрачервоним освітленням. Штучну інкубацію забезпечують за допомогою спеціальних інкубаційних шаф марки «Універсал-45». Природне виведення - висиджування триває - 21 - 23 дні (іноді – 27 днів), в цей